

BERNINA

NAAIMACHINE

KL 46

Edis VANDEN BROUCKE
NAAIMACHIENEN
HAREBEKESTRAAT 17
DEERLUK • TEL. 056/74 420

INHOUDSOPGAVE

Belangrijke mededelingen	5
Bijzonderste bewerkingen	6
* Het opspoelen van de onderdraad	6
* Litnemen van de spoelhuls en de spoel. Plaatsen van de spoelhuls, met de spoel in de machine	7
* Litnemen van de grijper. Plaatsen van de grijper	8
* Inzetten van de naald	9
* Inrijgen van de bovendraad Het ophalen van de onderdraad	10
* Regelen van de bovendraadspanning.	11
* Regelen van de onderdraadspanning.	12
* Regelen van de steeklengte. Voor- en achter waarts naaien	12
* Keuze van de dikte der naald. Garens voor gewoon naaien	13
* Verwijderen van de riemplaat. Wegnemen van de naaimachinekop.	14
Smeren. Periodiek schoonmaken	15
Gebruik van de KL. 46 als rechte steek- machine	19
* Voornaamste onderdelen	19
* Recht naaien	20

BELANGRIJKE MEDEDELINGEN

* Gebruik van het overnaaivoetje	21
* Gebruik van de zomer	22
* Gebruik van het stopvoetje	23
* Gebruik van het kantvoetje en het wattervoetje	25

Gebruik van de KL. 46 als normale zigzagmachine.

* Zigzagsteek	26
* Regelen van de zigzagsteek	26
* Rolzomen	28
* Schulpzomen	28
* De borduursteek	29
* Kordonnet	30
* Knoopsgaten maken	31
* Knopen aannaaien	33
* Smalle biezen	34
* Brede biezen	36
* Werken met drie naalden	37
* Werken met twee of drie naalden	37

Toebehoorten 39

Een veelvuldig en juist smeren is een hoofdvereiste voor een volmaakt functioneren en een lange levensduur der naaimachine.

Om de naaimachine nuttig te gebruiken, is het noodzakelijk de bijzonderste bewerkingen juist en vlot te kunnen uitvoeren. Haastig zijn om naaiwerken uit te voeren, zonder voorafgaandelijk de bijzonderste kunstgrepen van het gebruik der machine te kennen, kan slechts leiden tot ongemakken.

Het is van groot belang dat het handwiel nooit achterwaarts draait.

Het overschakelen van stoppen naar gewoon naaien, mag slechts gebeuren als de machine stilstaat.

Als de machine niet gebruikt wordt, is het aan te raden het naaivoetje te laten rusten op de naaldplaat tussen beide een stukje stof te plaatsen, en tegelijkertijd de machine voor het stoppen in schakelen.

Bij het plaatsen der naald, dient de platte kant van de naald naar achter gekeerd te zijn.

Men draadt de naald van voor naar achter.

Het naaiwerk mag geleid worden; nooit mag men het duwen of dwingen. De machine zorgt automatisch voor het voortbewegen van de stof.

Gebruik enkel naalden systeem 705—dat overeenstemt met systeem 15×1.

De machine, ingeschakeld voor het naaien, mag nooit op gang gebracht worden zonder dat de stof zich onder het naaivoetje bevindt.

BIJZONDERSTE BEWERKINGEN

Het opspoelen van de onderdraad

De machine uitschakelen. Hiervoor houdt men het handwiel met de linkerhand vast, en draait men met de rechter hand het gekartelde wieltje, dat zich in het midden van het handwiel bevindt, een halve draai in tegenovergestelde richting van de wijzers van een uurwerk (A, fig. 1).

Het garenklosje op de houder plaatsen (fig. 1). Geleid de draad door de draadspanning (B, fig. 1), alvorens hem met de hand enkele malen op het spoeltje te winden.

Plaats het spoeltje op het asje van de spoeler, en

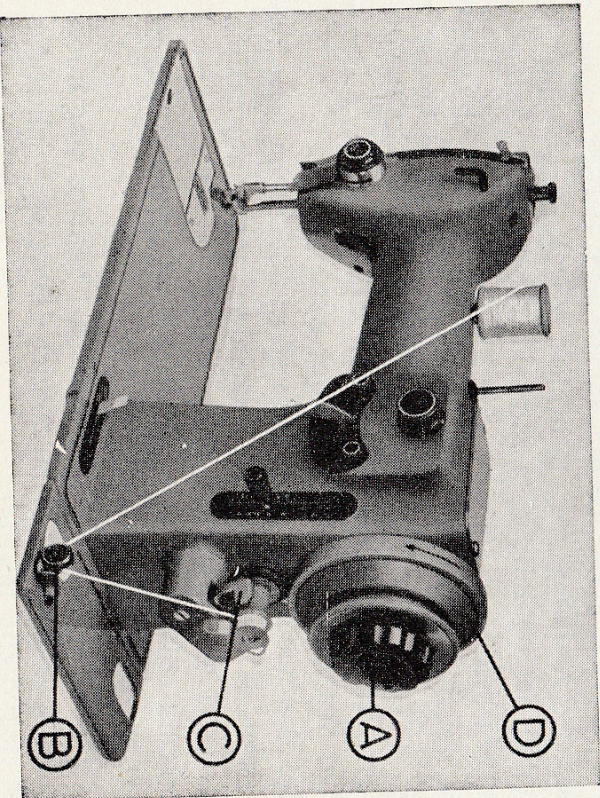

Fig. 1

6

druk bij middel van de hefboom (C, fig. 1) de gumming tegen het handwiel. Dit gedaan, volstaat het, het handwiel op gang te brengen waardoor de draad op regelmatig wijze het spoeltje vult. Wanneer het spoeltje vol is, wordt de spoeler automatisch uitgeschakeld. Indien nodig, kan men een spakenvlieg wiel en een speciale spoeler aan de machine aanbrengen.

Litnemen van de spoelhuls en de spoel Plaatsen van de spoelhuls, met de spoel in de machine

Draai met de hand het handwiel (het handwiel moet altijd voorwaarts draaien) tot de naald haar hoogste stand bereikt.

Druk met de vinger op de gleuf (D, fig. 9) van de schuifplaat (E, fig. 9) en open haar om de spoelhuls zichtbaar te maken.

Nu opent men met de wijsvinger van de linkerhand het scharnierend klepje van de spoelhuls (A, fig. 2), en neemt men de spoelhuls uit, terwijl het klepje tussen duim en wijsvinger vastgehouden wordt. Zelfs als het klepje volledig opgelicht is, kan de spoel niet uit de huls gehaald worden. Laat men het klepje los, dan kan de spoel uitgenomen worden.

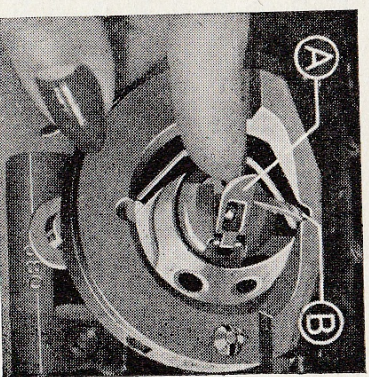

Fig. 2

7

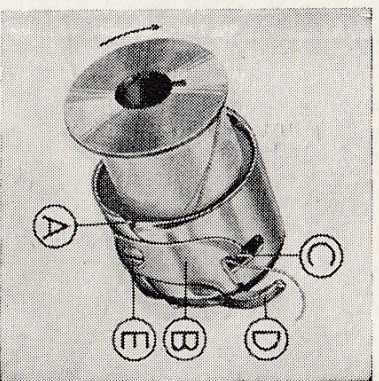

Fig. 3

Om de spoel terug in de spoelhuls te plaatsen, moet men er over waken dat de draad, ten opzichte van de spoelhuls, ligt zoals aangeduid op fig. 3. Terwijl men de draad vasthoudt, drukt men de spoel volledig in de spoelhuls. Daarna trekt men de draad door het gleufje A en onder het veertje B,

tot hij uitkomt vooraan bij de gebogen punt C. Men trekt zachtjes aan de draad tot de spoel begint te draaien en de draad er ongeveer 10 cm uitkomt. Om de spoelhuls, met de spoel, terug in de machine te plaatsen, draait men het handwiel met de hand tot de naald haar hoogste stand bereikt heeft. Wijsvinger en duim van linkerhand moeten het scharnierend klepje zodanig vasthouden, dat de gebogen punt van de spoelhuls (D, fig. 3) naar boven gericht staat. Nu plaatst men de spoelhuls op de as van de grijper, punt D juist tegenover de opening (B, fig. 2) van het deksel van de grijperbaan. Men laat het scharnierend klepje dicht vallen, en men duwt de spoelhuls met de duim tot zij niet verder meer kan. Draag er zorg voor dat de draad van de spoel zich steeds aan de voorkant van de spoelhuls bevindt.

Uitnemen van de grijper. Plaatsen van de grijper
De kop van de machine achterruit kantelen, zodanig dat hij rust op de scharnieren van het meubel.

Het handwiel draaien tot de naald zich in haar hoogste stand bevindt.

Men gebruikte liefst de linkerhand om met de duim op de spoelhuls (fig. 4) te duwen en de knop A met de wijsvinger in te drukken. Het deksel van de grijperbaan (B, fig. 4) springt dan vanzelf los en men heeft het maar

weg te nemen. De spoelhuls met de spoel wegnemen. Om de grijper uit te nemen volstaat het, hem bij de as aan te vatten; de grijperbaan is nu zichtbaar en bereikbaar. Om de grijper terug te plaatsen, laat men de kop van de machine op de scharnieren rusten, en men draait het handwiel tot de naald zich in haar hoogste stand bevindt. Men neemt de grijper bij zijn as, de punt naar omlaag, en plaatst hem in de grijperbaan, de beide pinnen in de overeenstemmende gaatjes in de grijperbaan. Met de twee duimen goed aandrukken.

Inzetten van de naald

Draai het handwiel tot de naaldbaar haar hoogste stand bereikt, en laat het naaivoetje zakken. Los een weinig het schroefje van de naaldhouder.

Neem nu de naald met duim en wijsvinger van de linkerhand zo vast, dat de platte kant van de naaldkolf naar achter gekeerd is. Breng de naald in de

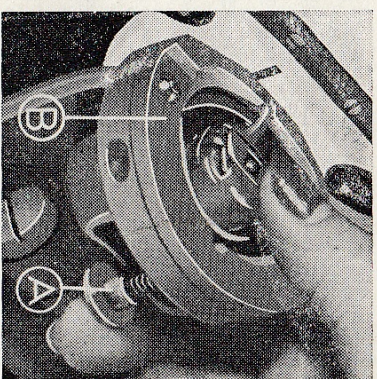

Fig. 4

naaldhouder omhoog tot zij niet verder kan en sluit met de rechterhand de vijs van de naaldhouder. Het is aan te bevelen, het handwiel nu te doen draaien om er zeker van te zijn dat de naald juist in het midden van het naaldgat in de naaldplaat insteekt.

Inrijgen van de bovendraad. Het ophalen van de onderdraad

De naald in haar hoogste stand brengen, door aan het handwiel te draaien. Neem het uiteinde van de draad aan het garenklosje en breng hem door het bovenste draadoogje (A, fig. 5) naar beneden en haal

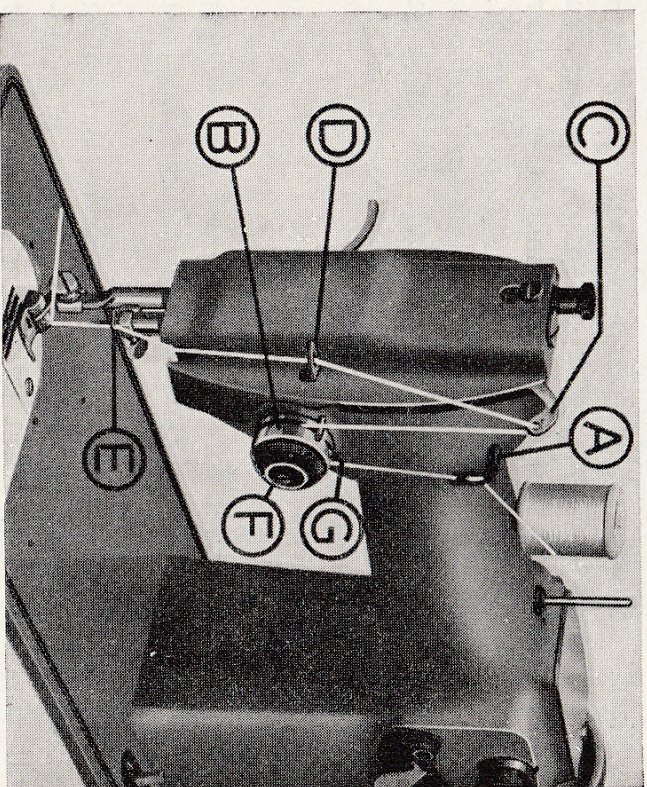

Fig. 5

hem van rechts naar links tussen de twee spannings-schijven door, die zich in de bovenspanning bevinden (B, fig. 5). Vervolgens brengt men de draad door het gaatje (C, fig. 5) van de draadtrekhevel, van rechts naar links, daarna door het draadoogje (D, fig. 5), en door de draadgeleider (E, fig. 5). Eindelijk, steekt men hem, van voor naar achter, door het naald oog en trekt men hem zachtjes aan tot hij ongeveer 10 cm door het naald oog is.

Na het inrijgen van de naaimachine, wordt het einde van de bovendraad, dat door het oog van de naald steekt, met duim en wijsvinger van de linkerhand losjes vastgehouden, en ondertussen draait men het handwiel met de rechter hand een keer rond. Wanneer de naald in haar hoogste stand komt, vormt de onderdraad een lus rond de bovendraad (fig. 6). Als men deze lus met de hand opent, komt het uiteinde van de onderdraad vrij. Daarna de beide draden lichtjes aanspannen, en de beide uiteinden recht naar achter onder de naaivoet leggen alvorens men begint te naaien.

Regelen van de bovendraadspanning

De bovendraad door het gaatje van de draadtrekhevel leiden. De reguleerknop (F, fig. 5) naar links draaien, totdat zijn aanwijzer zich, langs deze zijde, verwijderd

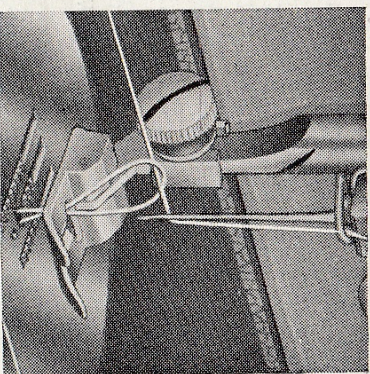

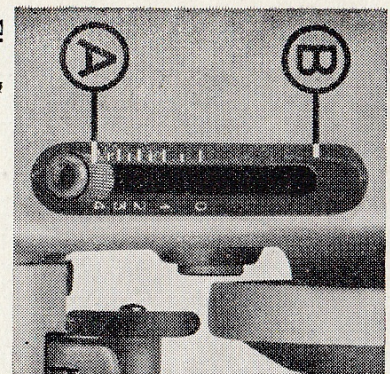
Fig. 6

van de aanwijzer die op de bovenzijde van de boven-draadspanning gegraveerd is (G, fig. 5). Als men zachtjes en gelijkmatig aan het draadeinde trekt, bemerkt men een zekere weerstand bij het glijden, d.w.z. dat de draad onder spanning staat. Als men de reguleerknop naar rechts draait, verhoogt men de spanning. Hoe verder men de reguleerknop naar rechts draait, hoe hoger de spanning wordt.

Regelen van de onderdraadspanning

Het regelen van de onderdraadspanning gebeurt door het op punt stellen van de drukking van het spanningsveertje (B, fig. 3) der spoelhuls. Wanneer men het vijsje (E, fig. 3) van de spanningsveer der spoelhuls aanspant verhoogt de spanning. Tegenovergesteld, vermindert de spanning wanneer men hetzelfde vijsje lost.

Regelen van de steeklengte. Voor- en achterwaarts naaien

Wanneer de steekregelaar (A, fig. 7) neergelaten wordt, naait, vanaf het nulpunt der schaal (B, fig. 7), de machine vooruit. De steek is dan zo lang als het overeenstemmende nummer. De machine naait achteruit van zodra de steekregelaar boven het nulpunt gebracht wordt,

Fig. 7

en de steeklengte vergroote naar gelang de regelaar zich van nulpunt verwijderd.

Keuze van de dikte der naald. Garens voor gewoon naaien

Bij de machine Kl. 46 gebruikt men naalden systeem 705 (overeenstemmend met het systeem 15×1). Alleen de ondervinding leert, voor ieder geval afzonderlijk, naar gelang de stofsoort, de keuze van de kwaliteit der garens en de dikte van de naald. Bij gewoon naaiwerk, bereikt men principieel goede resultaten, als men de aanduidingen volgt van onderstaande tabel, en de daarop volgende bemerkingen in acht neemt,

Naald nr.	Aard der stof	Garen nr.
70	Neteldoek kant, fijne zijde	80 — 120
80	Fijn katoen, popeline, linnen, gewone zijde	60 — 100
90	Gewoon katoen, linnen, zware zijde, kaliko, lijnwaad, jakens	50 — 80
100	Zwaar katoen, zwaar linnen, zware zijde, kretonne, fijne wolstof, tijk	40 — 60
110	Wolstof, flanel, kleergoed	30 — 60

- *Boven- en onderdraad zijn normaal van dezelfde dikte, alhoewel men soms, voor bepaalde gevallen een ietwat dunnere onderdraad neemt.*
- *De normaal gebruikte naalden voor gewoon naaiwerk zijn de nummers 80 en 90. Voor stopwerk gebruikt men naalden nummers 70 of 80.*

- Garens nummers 50 en 80 zijn de meest gebruikelijke.
- De verhouding van de dikte der naald tot de dikte van het garen is alleen dan juist, wanneer de draad gemakkelijk door het naaldooog glijdt, en de gleuf van de naald geheel opvult.
- Om een foutloos naaiwerk te bekomen, moet de naald recht en scherp zijn. *Kromme en stompe naalden zijn dikwerf oorzaak van fouten die ten onrechte aan de naaimachinetogeschreven worden.*
- Het is slechts met garens van goede kwaliteit dat men foutloos naaiwerk bekomt. *Voor al de onderdraad moet de juist dikte hebben en mag noch knopen noch harde plaatsen vertonen.*

Verwijderen van de riemplaat. Wegnemen van de naaimachinekop

Om de riemplaat van de grondplaat te verwijderen, moet men eerst de riem van het handwiel wegnemen, de kop van de machine achteruit kantelen zodat hij volledig op de scharnieren rust. Dan worden de twee vijzen A (fig. 8) los geschroefd, en door een grote schroevendraaier tussen de riemplaat en de grondplaat te plaatsen, kan men de riemplaat wegschuiven. Om de naaimachinekop van het meubel weg te nemen, verwijderd men eerst de riem van het handwiel en legt men hem op het meubel. Na de vijzen B (fig. 8) los gedraaid te hebben, volstaat het de kop op te heisen om hem van de scharnieren te heffen.

Om de naaimachine terug op het meubel te plaatsen, werkt men in omgekeerde zin.

14

SMEREN. PERIODIEK SCHOONMAKEN

Veelvuldig en juist smeren verzekert een nauwkeurig funktionneren van de machine en waarborgt een lange levensduur.

Het smeren moet gebeuren vóór men begint te naaien en niet daarna, wanneer de machine lange tijd niet zal gebruikt worden.

Juist smeren bestaat er in, een of twee druppels olie in elk smeerpunt te laten vallen.

Gebruik uitsluitend olie van allereerste hoedanigheid. Het gebruik van minderwaardige olie veroorzaakt de vorming van slijmerige schilfertjes, die het funktionneren hinderen en de lange levensduur bedreigen.

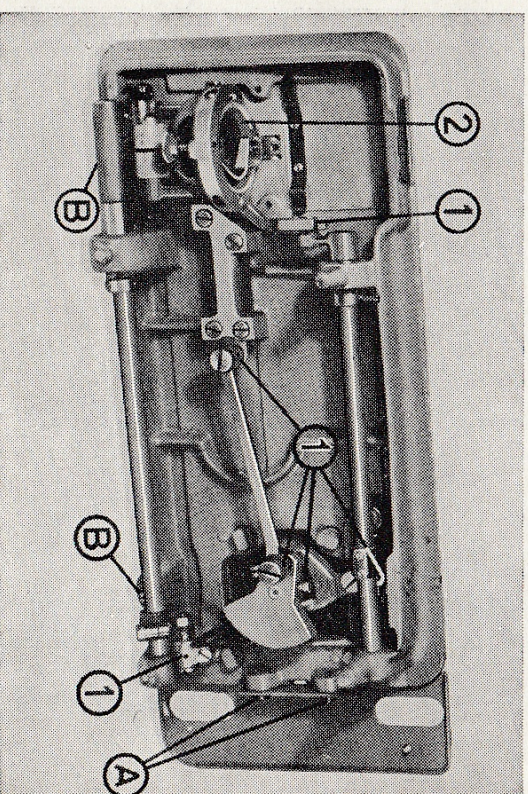

Fig. 8

15

Om normaal en juist te smeren handele men als volgt:

- De kop kantelen en het handwiel langzaam met de hand doen draaien tot de verschillende organen ongeveer de stand innemen zoals fig. 8 aantoont. Smeer de drie gaatjes en de twee vorken aangeduid door het cijfer 1.
- Verwijder de spoelhuls en de grijper. Smeer de grijperbaan 2, hij middel van een lichtjes met olie doordrenkt doekje.
- Plaats de machinekop in zijn normale stand, en neem de voorplaat weg, na de vijs (A, fig. 9) ietwat los gegeven te hebben. Smeer de zes gaatjes in de grondplaat, de vijf

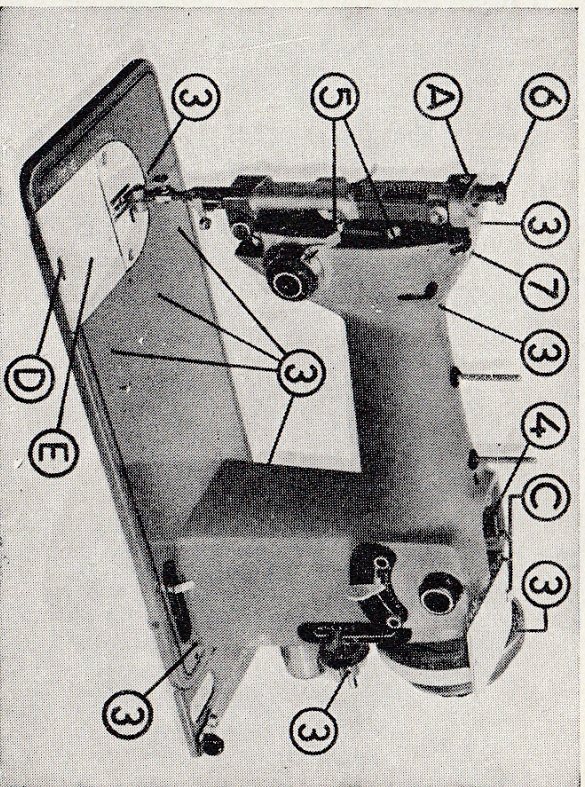

Fig. 9

gaaies op de bovenarm, het gaatje op de buitenste buis van het handwiel, en het gaatje van de spoeler, allen rood gemerkt op de machine (3, fig. 9). Smeer de twee gaatjes 5 van de koppelstang van de naaldbaar, het gaatje 6 waar de voetbaar, en het gaatje waar de naaldbaar inglijden. Langs de opening 7, smeert men de twee gaatjes in de hulzen van de draadtrekhevel, draai hiervoor het handwiel met de hand tot de beide gaatjes gemakkelijk te bereiken zijn.

- Draai de bovenplaat open door, indien nodig, de vijs een weinig te lossen (C, fig. 9). Langs de aldus vrijgekomen opening, aangeduid door 4, de drie rood gemerkte smeergaatjes, de twee vorken en de tanden van alle kamwielen smeren.

Na, zoals hierboven beschreven, normaal gesmeerd te hebben, de bovenplaat, de voorplaat, de grijper en de spoelhuls terug op hun plaats brengen. De machine gedurende enkele seconden loos te laten draaien; met een doekje de zichtbare olieresten, en vooral deze op de grijper en de spoelhuls, opdrogen. Hiermede is de machine gereed voor het gebruik.

Zo de machine voortdurend gebruikt wordt, moet men, voor het gebruik, dagelijks smeren. Het is dan ook van groot belang, de grijperbaan heel dikwijls te smeren en te reinigen.

Minstens éénmaal per jaar, en zeker van zodra de machine zwaar loopt, en over't algemeen na een lange rustperiode, moet de machine schoon gemaakt worden. Met een zacht borsteltje of een doekje, lichtjes met

petroleum doordrenkt, verwijdere men zorgvuldig alle stoffes, draad- en weefselrestjes die zich op de organen der machine opgehoopt hebben. Laat één tot twee druppeltjes petroleum in de bovenvermelde smeergaatjes vallen, en laat de machine draaien tot zij opnieuw licht loopt. Daarna de machine enkele uren laten rusten; de petroleumrestjes goed opdrogen; overvloedig alle smeergaatjes smeren en de machine enkele minuten laten lopen; de olierestjes goed opdrogen. Aan te bevelen is, ook de stof- en weefselrestjes die zich onder de naaldplaat, en tussen deze en de transporteur te verwijderen en hiervoor, indien nodig de naaldplaat los te vijzen.

GEBRUIK VAN DE KL. 46 ALS RECHTE-STEKKMACHINE

Voornaamste onderdelen

Om een renderend gebruik te kunnen maken van de Kl. 46, is het noodzakelijk zich vertrouwd te maken met de voornaamste onderdelen van deze machine op fig. 10, nl.:

- A — Bovendraadspanningsregelaar
- B — Rechter stutvijs
- C — Linker stutvijs
- D — Steekstellerhevel
- E — Verstelbare handel voor naaien en stoppen
- F — Zigzagsteekbreedteregelaar
- G — Instelknop voor linkse-midden-rechtse naald-uitslag

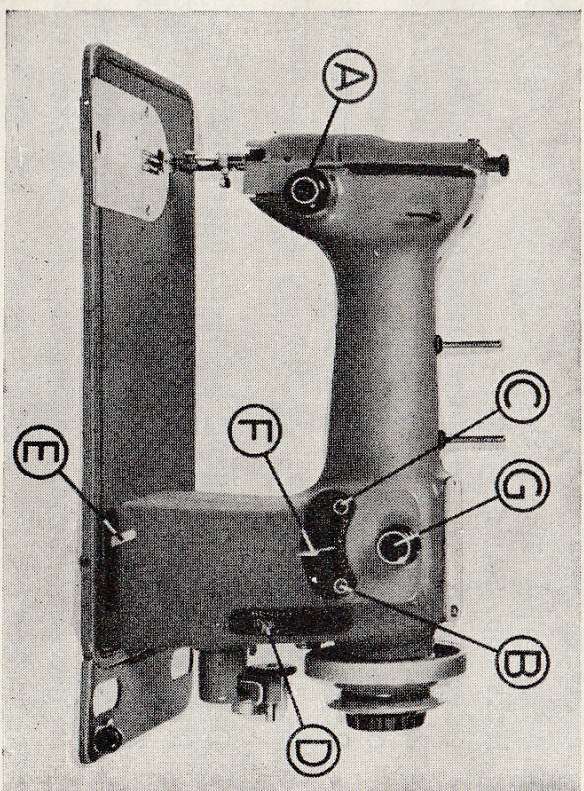

Fig. 10

Recht naaien

- Zet de zigzagsteekbreedteregelaar (F, fig. 10) op het nulpunt der schaal.
- Plaats de instelknop voor linkse-midden-rechtse naalduitslag (C, fig. 10) op een der drie standen. Het is alleszins wenselijk de knop op de stand «midden» te plaatsen.

Nu is de machine gereed om als rechte-steekmachine gebruikt te worden, mits in achtneming van de volgende aanwijzingen.

- Gebruik de gewone zigzagvoet (fig. 18).
- Boven- en onderdraad samen achterwaarts onder de naaivoet gelijkhouden. Het werk onder de naaivoet brengen en deze laten zakken.
- Nagaan of de verstelbare handel (E, fig. 10) links (op naaien) staat.
- Nagaan of de bovendraadspanningsregelaar (A, fig. 10) geregeld is volgens de reeds opgedane ondervinding voor het werk dat men uitvoert.
- Regel de steeklengte. Voor gewoon naaiwerk staat de steekstellerhevel (D, fig. 10) gewoonlijk tusschen 1 en $1\frac{1}{2}$.
- De machine op gang brengen, haar snelheid geleidelijk opdrijven, en het werk zijdelings geleiden zonder aan de stof te trekken om de snelheid van het voortschuiven op te drijven. *Het gevolg hiervan is gewoonlijk het verbuigen of het breken van de naald.*
- Als het naaiwerk af is, de draadtrekhevel (C, fig. 5)

in zijn hoogste stand brengen, het naaivoetje ophelfen het werk achteruittrekken, de draaden afknippen. Hiervoor kan men de gleuf op de achterzijde van de voetbaar gebruiken, doch men moet er voor zorgen dat de uiteinden van de draad lang genoeg blijven onder het naaivoetje om het werk te kunnen herbeginnen.

Om het naaiwerk te versterken bij het uiteinde van de naad, volstaat het de steekstellerhevel even boven nul te zetten, en enkele steken te maken terwijl het naaiwerk achteruitschuift. Moet, voor sommige werken, de steeklengte strikt behouden blijven, dan bediene men zich van de steekregelaar (A, fig. 7) als stut. Als de steekregelaar zich op de juiste plaats bevindt, draait men de vijs A tegen de schaal B. Om hoeken te maken moet men de machine stilzetten, de naald in de stof laten, het naaivoetje opheffen, het werk in de gewenste richting draaien, het naaivoetje laten zakken, en het werk herbeginnen.

Gebruik van het overnaaivoetje

Om twee stukken stof stevig aan elkaar te hechten, gebruikt men het overnaaivoetje (A, fig. 12), verder volgt men de aanduidingen zoals bij het recht naaien en handelt men als volgt:

- Leg de aan elkander te hechten stukken zo op elkaar, dat het onderste ongeveer vier millimeter buiten het bovenste uitsteekt (fig. 11); breng het uiteinde waar de naad begint in de gleuf van het

- naaivoetje en sla de franje van het onderste stuk over het bovenste tot aan de naald; laat het naaivoetje zakken.
- De machine op gang brengen, het naaiwerk geleiden en de franje van het onderste stuk helpen, zodat zij altijd op gelijke breedte over het bovenste stuk heenslaat.

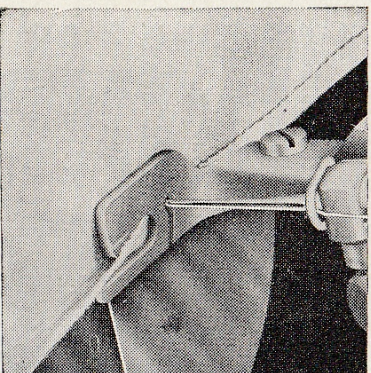

Fig. 11

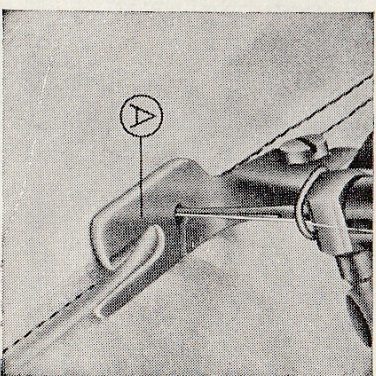

Fig. 12

- Eens dit werk gedaan, het naaiwerk wegnemen en de beide stukken openplooiën, zodat het oorspronkelijke bovenste stuk aan de linker kant ligt; met de nagel de gevormde plooi gladstrijken, neerslaan en deze plooi (fig. 12) naaien zoals de franje.

Gebruik van de zomer

- Gebruik de brede zomer (A, fig. 13) waarmee men een zoom van ongeveer vier millimeter verkrijgt.

Volg de richtlijnen zoals bij de rechte naad en handel als volgt:

- Het uiteinde van de stof in de gleuf van de opgeheven naaivoet brengen, en de spiraalvormige geleider volgen tot aan de naald. (Om het inglijden der stof te vergemakkelijken, is het aan te raden er een hoekje van ongeveer drie millimeter van weg te snijden).
- De zomer laten zakken, en de naaimachine op gang brengen terwijl men het naaiwerk met de linkerhand leidt en met de rechter hand de franje lichtjes op heft om het oprollen door de spiraalgeleider te vergemakkelijken.
- Wanneer men enige ondervinding opgedaan heeft, is het mogelijk tegelijkertijd kant mede aan te naaien.
- Om dit werk uit te voeren moet de kant door de gebogen gleuf aan de rechter zijde van de zomer glijden.

Gebruik van het stopvoetje

Het stopvoetje (A, fig. 14) opzetten en verder handelen als volgt:

- De verstelbare handel (E, fig. 10) naar rechts brengen.

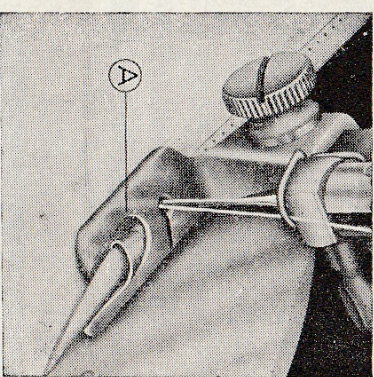

Fig. 13

- De bovendraadspanning regelen. De steekstellerhevel (D, fig. 10) op nul plaatsen (wat niet volstrekt noodzakelijk, doch wel aan te raden is).
- De stof onder het naivoetje brengen na ze in een borduircirkel opgespannen te hebben; het gebruik van een borduircirkel is slechts bij heel dunne stoffen absoluut noodzakelijk.

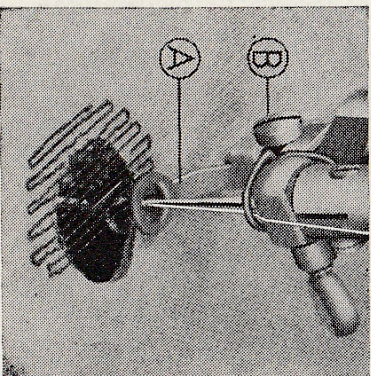

Fig. 14

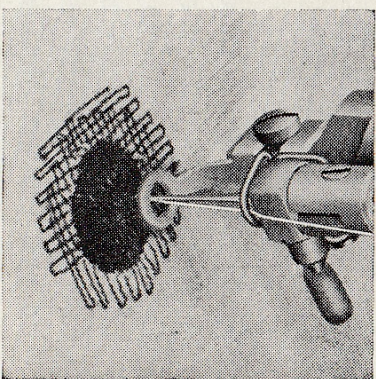

Fig. 15

- De machine op gang brengen en de stof heen en weer bewegen om een reeks evenwijdige naden (fig. 14) te naaien die het te stoppen gat met de gewenste dichtheid bedekken.

Dan een nieuwe reeks evenwijdige naden naaien in dwarse richting over de vorige (fig. 15).

Aldus bekomt men een netwerk dat men zo opgevuld kan maken als men wil. Zelfs kan men het gehele te stoppen gat opvullen door de mazen telkens met nieuwe steken te vullen.

Gebruik van het kantvoetje en het wattervoetje

- Voor naden zeer dicht aan de boord van het werk, gebruikt men het wattervoetje na de geleider (B, fig. 17) verwijderd te hebben. In dit geval wordt hij gebruikt als kantvoetje (A, fig. 16). De aanduidingen betreffende de rechte steek blijven geldig.
- Om een naad evenwijdig met de boord van het werk te naaien, alsook voor het stikken van ruilen bij watterwerk, gebruikt men de wattervoet met geleider (fig. 17).
- Na de eerste lijn genaaid te hebben, moet men de geleider op de gewenste afstand van het voetje plaatsen, daarna het werk verplaatsen zodat de geleider op de eerste reeds genaaide lijn valt; daarna naait men de tweede lijn, terwijl de geleider de eerste lijn volgt. Zo gaat het verder tot het werk af is. *Alvorens de machine klas 46 te gebruiken als zigzag-machine, is het nodig zich eerst vertrouwd te maken met haar gebruik als rechte-steek-machine.*

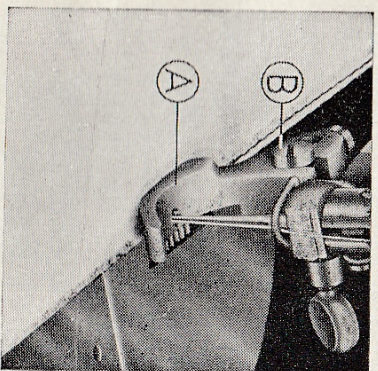

Fig. 16

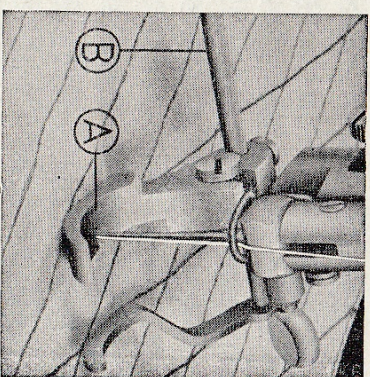

Fig. 17

GEBRUIK VAN DE KLAS 46 ALS NORMALE ZIGZAGMACHINE

Zigzagsteek

- Gebruik de zigzagvoet (fig. 18).
- Gebruik een fijne naald nr. 70 of 80.

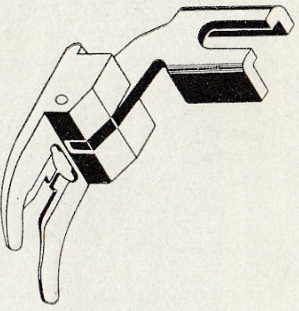

Fig. 18

- Vul de spoel met borduur-garen nr. 50.
- Gebruik hetzelfde garen als bovendraad en haal de onderdraad omhoog.
- Plaats een proeflapje van de stof die men wil verwerken onder het naivoetje.
- Zie na of de verstelbare handel (E, fig. 10) links staat.
- Zie na of de instelknop (G, fig. 10) op middenstand staat. (Deze knop kan in drie standen geplaatst worden: rechts-midden-links. Wanneer de zigzagsteekbreedteregelaar (F, fig. 10) op nul staat, bemerkt men dat de naald midden in de naivoet insteekt als de instelknop in stand «midden» gebracht wordt. Wordt de instelknop naar links gedraaid, dan steekt de naald rechts in, wordt de instelknop naar rechts gedraaid, dan steekt de naald links in).

Gebruik van de zigzagsteek

- Gebruik de zigzagsteekbreedteregelaar (F, fig. 10) om de breedte van de zigzag de regelen.
- Als hij op nul staat heeft men de normale rechte steek.

- Wordt hij naar links verplaatst, verkrijgt men de zigzagsteek.
- De breedte van de zigzagsteek vergroot naarmate men de regelaar meer naar links brengt.
- Eens de zigzagsteekbreedteregelaar naar links verplaatst, zullen de zigzagsteken korter op elkaar volgen naarmate de steekstellerhevel (D, fig. 10) dichter het nulpunt benadert.
- Tegenovergesteld zullen de zigzagsteken wijder uit elkaar liggen hoe verder de steekstellerhevel naar beneden, naar 1, 2, 3 enz. gebracht wordt.
- Nadat de machine op gang gebracht is, moet men de naad proberen om na te gaan of de draadspanningen zodanig geregeld zijn dat de bovendraad niet zichtbaar is aan de achterkant van de stof.
- Men begint te controleren of de draadspanning te gering is, door na te gaan of het merkteken van de bovendraadspanningsregelaar (A, fig. 10) aan deze zijde van het merkteken van de bovendraadspanningsknop is. Indien dit niet het geval is, draait men de regelaar tot zijn merkteken een weinig dit van de bovendraadspanningsknop voorbij is. Dan controleert men de naad opnieuw. Ingeval de bovendraad nog zichtbaar is aan de onderkant van de stof, moet men de spanning van de spoel verminderen door zorgvuldig de kleine vijs van de spanningsveer op de spoelhuus naar links te draaien. Het zal nochtans zelden voorkomen dat de spanning van de onderdraad zal dienen veranderd te worden, want de spoel van de klas 46 is geregeld voor alle normaal naaiwerk.
- Moest heel fijne stof tussen de steken rimpelen,

dan moet men de spanningen van de boven- en de onderdraad verminderen.

Rolzomen

- Gebruik de *rolzomer* (Fig. 19).
- Gebruik een dunne naald nr. 70 of 80.

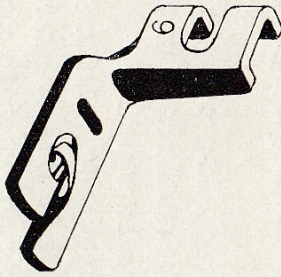

Fig. 19

- Gebruik voor boven-en onderdraad borduurgaren nr. 50.
- De spanningen zijn gelijk aan deze voor de zigzagnaad.
- De instelknop (G, fig. 10) voor linkse-midden-rechte naald-uitslag in het midden plaatsen.
- De zigzagsteekbreedteregelaar (F, fig. 10) op 4 tot 5 plaatsen.

- De steekstellerhevel (D, fig. 10) op 1 ½ tot 2 plaatsen.
- De verstelbare handel (E, fig. 10) op naaien plaatsen.
- Het uiteinde van de stof in de open gleuf van de naaivoet brengen en rond de spiraal draaien; de machine op gang brengen en de stof geleiden, door de zoom te helpen zich te vormen.

Schulpzomen

- Gebruik het voetje voor het maken van schulpzomen (fig. 20).
- Gebruik een dunne naald nr. 70 of 80.
- Gebruik voor boven- en onderdraad borduurgaren nr. 50

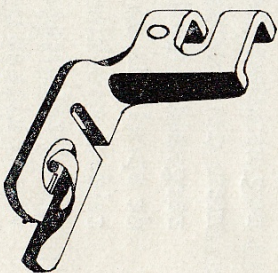

Fig. 20

- en regel de spanningen zoals voor de zigzagsteek.
- Plaats de instelknop (G, fig. 10) in het midden.
- De zigzagsteekbreedteregelaar (F, fig. 10) op 5.
- De steekstellerhevel (D, fig. 10) op 4.
- De verstelbare handel (E, fig. 10) op naaien.
- Het uiteinde van de stof in de open gleuf van de naaivoet brengen, en rond de spiraal draaien. De machine op gang brengen en de stof geleiden, door de zoom te helpen zich te vormen.
- Bij geheel fijne stoffen is het mogelijk de schulpzoom te bekomen door de spanningen van de boven- en onderdraden te verhogen. Ook met middelmatige spanningen vormt zich de schulpzoom, zelfs als men zijdeweefsel verwerkt.

De borduursteek

- Gebruik het *borduurvoetje* (fig. 21).
- Gebruik een dunne naald nr. 70 of 80.
- Gebruik als boven- en onderdraad garen nr. 50.
- Middelmatige spanning voor beide draden.
- Instelknop (G, fig. 10) links stellen.
- Zigzagsteekbreedteregelaar (F, fig. 10) op 5 plaatsen.
- Steekstellerhevel (D, fig. 10) een weinig onder nul.
- Verstelbare handel (E, fig. 10) op naaien.
- Plaats een proeflapje van de Fig. 21 stof onder de naaivoet en probeer de steek.
- Wanneer de steken niet dicht genoeg bij elkaar

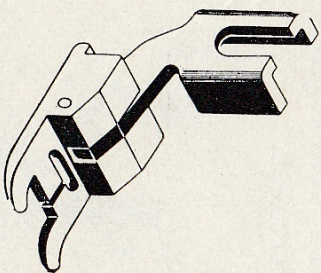

Fig. 21

liggen, brengt men de steekstellerhevel (D, fig. 10) dichtcr bij nul, doch men moet er voor zorgen dit punt niet te bereiken, daar de machine de stof niet meer zou meenemen.

- Wanneer de stof rimpelt en de steek dus niet breed genoeg is moet men de bovenspanning verminderen, door de bovendraadsparingsregelaar (A, fig. 10) naar links te draaien tot de steek normaal is.

Om gesloten hoeken de maken :

De naald langs de linkse kant in de stof laten steken, het naivoetje ophcffen, de zigzagbreedteregelcjar (F, fig. 10) op nul plaatsen, het werk in de gewenste richting draaien, het naivoetje laten zakken en de machine zachtjes op gang brengen, zodat de naald éénmaal uit en in de stof gaat (d.w.z. slechts één steek maakt). Daarna de zigzagsteekbreedteregelcjar op 5 plaatsen en het werk hervatten.

Om open hoeken te maken :

De naald in de stof laten insteken langs de kant naar waar men het werk wil draaien, het voetje ophcffen, de stof draaien, het voetje laten zakken en het werk hervatten.

Kordonnet

- Gebruik het *borduurvoetje* (fig. 21) of het *kordonnetvoetje* (fig. 22).
- Gebruik een fijne naald nr. 70 of 80.
- Gebruik als onderdraad naaigaren nr. 50 of 60, met sterke spanning.

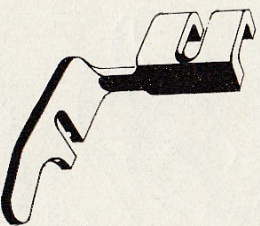

Fig. 22

- Gebruik als bovendraad borduurgaren nr. 50 met de bovenspanning iets boven het gemiddelde.
- Instelknop (G, fig. 10) in het midden.
- Steekstellerhevel (D, fig. 10) een weinig boven nul.
- Zigzagsteekbreedteregelcjar (F, fig. 10) op 1 of $\frac{1}{2}$.
- Verstelbare handel (E, fig. 10) op naaien.
- Een proeflapje onder het naivoetje plaatsen.
- De kordonnet in het gaatje van het naivoetje brengen, zodanig dat de draad hem bij de eerste steek kan omvatten, en de machine op gang brengen.
- Wanneer de kordonnet niet volledig bedekt wordt, de steekstellerhevel (D, fig. 10) dichtcr bij nul brengen, doch niet te dicht, daar anders de machine de stof niet meer medeneemt.

Knoopsraten maken

- Gebruik de *knoopsratvoet* (fig. 23).
- Gebruik een dunne naald nr. 70 of 80.
- Gebruik op de spoel naaigaren nr. 50, met de spanning iets hoger dan middelmatig.
- De instelknop (G, fig. 10) links plaatsen.
- De steekstellerhevel (D, fig. 10) iets boven nul.
- De zigzagsteekbreedteregelcjar (F, fig. 10) op $4\frac{1}{2}$; breng er de linker stutvijs (C, fig. 10) tegenaan en sluit deze vast.
- Verplaats de zigzagbreedteregelcjar op $2\frac{1}{2}$. Breng de ma-

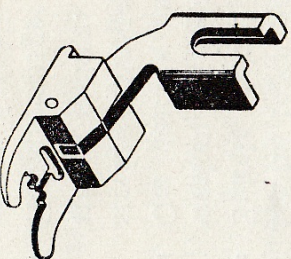

Fig. 23

chine op gang en begin het knoopsgat tot men de gewenste lengte bereikt heeft (eerste rups van het knoopsgat).

- Breng de machine tot stilstand en laat de naald links insteken.
- Het voetje optillen en de stof naar rechts draaien (een halve draai in de richting van de wijzers van een uurwerk).
- Het naaivoetje laten zakken en de machine zodanig op gang brengen, dat de naald éénmaal op en neer gaat.
- De zigzagsteekbreedteregelaar naar links verplaatsen tot hij tegen de linker stutvijs aanstoot.
- De machine op gang brengen en enkele steken maken om de eerste brug van het knoopsgat af te werken. De naald rechts laten insteken.
- De zigzagsteekbreedteregelaar opnieuw naar $2\frac{1}{2}$ brengen.
- De machine op gang brengen en naaien tot de beide rupsen dezelfde lengte hebben. De naald rechts laten insteken.
- De zigzagsteekbreedteregelaar naar links verplaatsen tot hij tegen de linker stutvijs aanstoot.
- Enkele steken naaien om de tweede brug af te werken en de naald rechts laten insteken.
- Om dan de naad geheel af te werken, de zigzagsteekbreedteregelaar op nul plaatsen en drie tot vier steken maken.
- Het knoopsgat openen met behulp van het tornmesje dat bij de toebehoorten der machine gevoegd is.

Knopen aannaaien

- Gebruik de knopenanzetvoet (fig. 24).
- Gebruik een dunne naald nr. 70 of 80.
- Gebruik als boven- en onderdraad hetzelfde naai- of borduurgaren, en regel de spanningen zoals voor de zigzagnaad.
- De instelknop (G, fig. 10) links plaatsen.
- De verstelbare handel (E, fig. 10) op stoppen plaatsen.
- De zigzagsteekbreedteregelaar (F, fig. 10) op nul plaatsen.
- Breng de knoop en de stof onder het voetje en alvorens dit te laten zakken, de naald in het rechter gaatje van de knoop insteken. Het gaatje van de knoop in één lijn brengen met het naaivoetje en dit daarna laten zakken.
- De naald omhoog brengen tot zij vlak boven de knoop komt.
- Indien, bij het verplaatsen van de zigzagsteekbreedteregelaar naar links, de naald zich ook niet naar links verplaatst, de zigzagsteekbreedteregelaar op nul brengen; de naald éénmaal naar beneden en naar boven laten gaan en haar opnieuw vlak boven de knoop laten staan en het verplaatsen van de zigzagsteekbreedteregelaar hernieuwen.
- De machine op gang brengen, drie tot vier steken maken en de naald in het rechter gat laten insteken.
- De zigzagsteekbreedteregelaar op nul plaatsen;

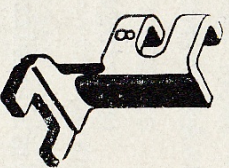

Fig. 24

de machine op gang brengen en drie tot vier steken naaien om het werk af te maken.

- Bovenstaande onderrichtingen hebben alleen betrekking op knopen met twee gaatjes, Om knopen met 3 of 4 gaatjes aan te naaien, handele men juist zoals hierboven, doch men laat de naald links of rechts insteken, naar gelang de ene of andere stand gunstig is voor het ronddraaien van de knoop rond elk gaatje te beginnen met het tweede.
- In elk geval, voor het af maken van het werk, moet de naald rechts ingestoken blijven alvorens het verplaatsen van de zigzagsteekbreedteregelaar op nul en alvorens vervolgens de machine op gang te brengen voor het maken van de 3 tot 4 steken.

Smalle biezen

- Gebruik het voetje voor smalle biezen (fig. 25) dat niet tot de normale toebehoorten van de machine behoort.
- Gebruik de dubbelenaald nr. 80 systeem 705 Bi 2,0.

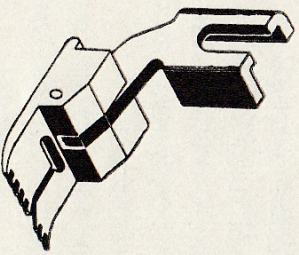

Fig. 25

Men kan ook gebruik maken van de naaldhouder voor twee naalden, voor smalle biezen, met ronde hiel, systeem 287 WH nr. 8. In dit geval moet men de naaldhouder die op de machine gemonteerd is afnemen en vervangen door bovenvermelde naaldhouder voor twee naalden en hem zodanig plaatsen dat de twee oogjes

waar de draden moeten doorgaan, naar voor gekeerd staan. Beide naalden met ronde hiel moeten heel juist geplaatst worden, zodat de lange gleuf juist naar voor gekeerd is. Het is slechts nadat de naalden heel juist zitten, dat de vijs aangespannen wordt.

Bij werken met 2 naalden is het niet mogelijk een zigzagbreedte van meer dan 2 te gebruiken. De linker stutvijs (C, fig. 10) moet van bij de aanvang zodanig geplaatst worden dat de zigzagbreedteregelaar (F, fig. 10) het cijfer 2 op de schaal niet kan overschrijden.

Bij het inrijgen der draden moet men er over waken, dat de beide bovendraden juist dezelfde baan volgen, en slechts van elkander verwijderd worden bij het spanningsapparaat (één draad langs elke kant van de spanningsschijf), en wanneer men de naaldhouder gebruikt, bij de oogjes ervan (één draad per gaatje). Natuurlijk zal bij het einde van hun baan elke draad in zijn eigen respectievelijke naald ingeregen worden. Bij de draadhelboom glijden de beide draden door hetzelfde gaatje.

- Gebruik voor boven- en onderdraad borduurgaren nr. 50 in kleuren naar keus.
- De instelknop (G, fig. 10) in middenstand plaatsen.
- De zigzagsteekbreedteregelaar (F, fig. 10) op nul of ergens tussen nul en 2 (de linker stutvijs regelen zoals hiervoor aangeduid).
- De verstelbare handel (E, fig. 10) op naaien.

- De draadspanningen nazien. Wanneer men van naaiwerk met één naald overgaat naar naaiwerk met twee naalden, dient men over't algemeen de draadspanning een weinig te verminderen.
- Er wordt aanbevolen de verder staande onder-richtingen over «*Werk met twee of drie naalden*», onmiddellijk te lezen.

Op te merken is dat het voetje noch de naaldhouder voor smalle biezen bij de machine geleverd wordt. Het is echter bij elke verdeler te verkrijgen.

Brede biezen

- Gebruik het voetje voor brede biezen.
- Monteer de naaldhouder met twee naalden voor brede biezen op de machine en gebruik twee naalden systeem 287 WH, nr. 8 of 9 met ronde hiel.
- Plaats vanaf het begin de linker stutvijs (C, fig. 10) zo, dat de zigzagsteekbreedteregelaar (F, fig. 10) zich niet van het nulpunt kan verwijderen. *Bij brede biezen kan men geen zigzagsteek maken*
- Handel dan verder zoals aangeduid werd voor het maken van smalle biezen.
- Het is aan te bevelen nu reeds de verder staande onderrichtingen over «*Werk met twee of drie naalden*» te lezen.

Noch het voetje, noch de naaldhouder met twee naalden voor brede biezen worden bij de machine geleverd. Zij zijn echter bij elke verdeler te verkrijgen.

Werken met drie naalden

- Gebruik het borduurvoetje (fig. 21).
- Om driedubbele rechte biezen te maken op maximale breedte, gebruikt men een driedubbele naald nr. 60, systeem 705 NE 3,0.

Plaats vanaf het begin de linker stutvijs C, fig. 10) zo, dat de zigzagsteekbreedteregelaar (F, fig. 10) zich niet van het nulpunt kan verwijderen. Bij brede biezen op maximale breedte kan men geen zigzagsteek maken.

- Voor de zigzagsteek met drie naalden, gebruikte men een driedubbele naald nr. 60, systeem 705 NE 2,0. Plaats vanaf het begin de linker stutvijs zo, dat de zigzagsteekbreedteregelaar het cijfer 2 op de schaal niet kan overschrijden. In die voorwaarden, kan de machine met drie naalden en in drie kleuren, alle werken maken die uitvoerbaar zijn met twee naalden.
- Bij het inrijgen der drie bovendraden, moet de derde draad dezelfde weg volgen als een der twee andere. Het inrijgen van deze twee draden werd uitgelegd bij «*Smalle biezen*».

Er moet nochtans opgelet worden dat de draad der middelste naald gans alleen door een der spanningsschijven dient geleid te worden.

Werken met twee of drie naalden

- Men bekomt bijzonder fraaie resultaten bij zachte, gladde regelmatig dicht geweven stoffen, zoals

bijvoorbeeld popeline en bepaalde natuur- of kunst-
zijden.

- Voor werken op zeer fijne, stoffen, verdient het aanbeveling doorschijnend papier onder het werk te leggen.
- Om de bourdonsteek te maken, moet men de steekstellerhevel (D, fig. 10) juist regelen, zodat de steken niet te dicht bij elkaar liggen. Hierdoor voorkomt men het slecht voortschrijven der stof.
- Niet alleen de bourdonsteek, doch ook alle andere werken, waavan spraak bij de beschrijving van het gebruik der machine met één naald, kunnen met twee of drie naalden uitgevoerd worden. Hiervoor moet men handelen volgens de onderrichtingen bij «*Smalle biezen*», en «*Werken met drie naalden*» (men moet dan altijd driedubbele naalden nr. 60, systeem 705 NE 2,0 gebruiken). De enige opmerking die dient gemaakt te worden is, dat van bij de aanvang, de linker stutvijs (G, fig. 10) zo moet geplaatst worden, dat de zigzagsteekbreedteregelaar (F, fig. 10) het cijfer 2 der schaal niet kan overschrijden.

TOEBEHOORTEN

Volgende toebehoorten, buiten deze welke zich op de machine bevinden (zigzagvoet, naald en spoel) worden normaal in het toebehoortendoosje bij elke machine klas 46 toegevoegd :

- 1 mapje met 5 geassorteerde naalden
- 1 flesje olie
- 1 plastiek oliespuitje
- 1 grote schroevendraaier
- 1 kleine schroevendraaier
- 1 tornmesje
- 1 knoopsgatvoetje
- 1 borduurvoetje
- 1 stopvoetje
- 1 knopenaanzetvoetje
- 1 rolzomer
- 1 schulpzomer
- 1 overnaatvoetje
- 1 brede zomer
- 1 kantvoetje
- 4 spoelen.

Volgende toebehoorten worden niet bij de klas 46 geleverd doch zijn bij elke verdeler te verkrijgen :

- rechte geleider
- naaldplaat voor borduurwerk
- smalle zomer

- kordonnetvoetje
- brede biezenvoetje
- smalle biezenvoetje
- naaldhouder voor brede biezen
- naaldhouder voor smalle biezen
- brodeerspoelhuls
- dubbele naald
- driedubbele naald
- naalden systeem 287 WH voor naaldhouder met 2 naalden

KIT
45

NAAIMACHINE

HANDLEIDING VOOR HET GEBRUIK

Huis VANDEN BROUCKE
NAAIMACHIENEN
HARELBEKestraat 17
DEERLUK - TEL. 056/74.139